

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Мелітопольського
державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 18.07.2016 року № 24/01-05

УХВАЛЕНО
на засіданні Вченої ради
Мелітопольського державного
педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
від 13.07.2016 року протокол № 16
Голова Вченої ради

В.В.Молодиченко

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ У МЕЛІТОПОЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

1. Загальні положення

1.1. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі - Університет) здійснюється на підставі вимог державного стандарту та стандартів вищої освіти, затверджених в установленому законодавством порядку, робочої програми навчальної дисципліни «Фізичне виховання» для студентів усіх напрямів підготовки.

1.2. Реалізація даного напрямку роботи спирається на нормативно-правову базу: Конституцію України, національний проект «Загальнодержавну програму «Здоров'я 2020», Закон України «Про вищу освіту», Закон України «Про фізичну культуру і спорт». Стратегію розвитку фізичної культури і спорту в Україні, постанову Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 №1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України», Концепцію державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09.12.2015р. № 1320-р та рекомендації Міністерства освіти і науки України (лист від 29.09.2015р. №1/9-454).

1.3. Головна мета фізичного виховання у МДПУ імені Богдана Хмельницького - укріплення здоров'я, розвиток фізичних якостей студента, формування його морального обліку.

1.4. Пріоритетними завданнями фізичного виховання є:

розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості та підготовки її до професійної діяльності;

формування у студентської молоді основ теоретичних знань, розвиток практичної та методичної здатності (умінь і навичок) до фізичного та спортивного виховання, фізичної рекреації як компонентів їх повноцінної, гармонійної та безпечної життєдіяльності;

формування мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, установки на здоровий стиль життя, фізичне самовдосконалення та самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами та спортом;

забезпечення у студентської молоді належного рівня психофізичного розвитку, належних показників функціональних та морфологічних можливостей організму, фізичних якостей, рухових здібностей, професійної працездатності;

підготовка та участь студентів у різноманітних спортивних заходах; поширення знань науково-практичних основ фізичної культури та здорового способу життя;

оволодіння системою практичних умінь і навичок, що забезпечують збереження та зміцнення здоров'я, психічне благополуччя, розвиток і вдосконалення психофізичних здібностей, якостей і властивостей особистості;

забезпечення загальної та професійно-прикладної фізичної підготовленості, психофізичної готовності студента до майбутньої професії;

набуття студентами досвіду творчого використання фізкультурно-спортивної діяльності для досягнення життєвих і професійних цілей.

1.5. Навчально-виховний процес з фізичного виховання в Університеті ґрунтується на наступних **основних принципах**:

Принцип системності – передбачає реалізацію здоров'язбережувальної діяльності на будь-якому рівні системного процесу, який має єдину мету, гнучку структуру, компоненти якої взаємопов'язані між собою, мають зворотні зв'язки, які дозволяють корегувати і уточнювати поточні завдання діяльності;

Принцип стратегічної цілісності – визначає єдину стратегію здоров'язбережувальної діяльності, включаючи основні напрямки та конкретні заходи;

Принцип багатоаспектності – ґрунтується на уявленні про здоровий спосіб життя як процес, що пов'язаний з різними сторонами життя людини і суспільства та передбачає використання різних напрямків і форм діяльності;

Принцип ситуативної адекватності – визначає відповідність змісту та організації діяльності щодо формування здорового способу життя, реальної актуальної соціокультурної ситуації;

Принцип динамічності – передбачає рухливість і гнучкість зв'язків між структурами і компонентами здоров'язбережувальної системи, які забезпечують можливість її розвитку та удосконалення з урахуванням досягнутих результатів;

Принцип ефективного використання ресурсів учасників – передбачає реалізацію завдань здоров'язбережувальної діяльності не стільки за рахунок нових організаційних структур і механізмів, скільки за рахунок вже наявних в Університеті змістовних, методичних та професійних ресурсів;

Принцип легітимності – визначає відповідність будь-яких форм здоров'язбережувальної діяльності чинному законодавству, нормативним актам, прийняття і схвалення суспільством в цілому.

2. Організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту.

2.1. Загальну організацію навчально-виховного процесу з фізичного виховання та масового спорту в Університеті здійснює ректор, який несе

персональну відповідальність за розвиток та модернізацію фізичного виховання студентів.

Безпосереднім виконавцем, на якого покладається організація навчально-виховного процесу з фізичного виховання як обов'язкової дисципліни у ході навчального процесу в Університеті є кафедра теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін університету, яка несе відповідальність за всі напрямки цієї роботи.

2.2. На кафедрі теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін навчально-виховний процес з фізичного виховання здійснюється за «традиційною» та «секційною» моделями: з включенням навчальних занять з фізичного виховання в розклад, або факультативно.

3. Форми організації навчального процесу з фізичного виховання

3.1. Навчальний процес з фізичного виховання в Університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять з фізичного виховання є: лекція, практичне, індивідуальне заняття; консультація.

3.2. Організація лекцій здійснюється, як правило, в аудиторіях університету для курсу або спеціальності, групи.

Тематика курсу лекцій визначається навчальною програмою з фізичного виховання.

Зміст курсу лекцій передбачає засвоєння студентами знань з основ теорії методики й організації фізичного виховання, спортивного та оздоровчого тренування, фізичної реабілітації, масового спорту.

3.3. Навчальні групи студентів комплектуються на першому курсі на початку навчального року з урахуванням їх стану здоров'я та фізичної підготовленості та розподілення на основну, підготовчу і спеціальну.

Комплектування груп здійснює медичний працівник оздоровчого пункту університету, після медичного огляду.

3.4. До спеціальних медичних груп університету розподіляються студенти, у яких за даними медичного обстеження є відхилення в стані здоров'я. До складу групи входить не більше 15 студентів. Практичні заняття в спеціальних медичних групах проводяться окремо за розкладом.

3.5. На практичних заняттях науково-педагогічні працівники організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних (методичних, організаційних) положень фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту у вигляді бесіди та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно до сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в спортивних залах, на спортивних майданчиках, стадіонах, тощо, а їх теоретична частина - в аудиторіях, оснащених необхідними наочними, технічними, відео, комп'ютерними засобами навчання.

Перелік тем практичних занять визначено навчальною програмою з фізичного виховання Міністерства освіти і науки України та робочими навчальними програмами кафедри фізичного виховання університету, практичні заняття передбачають: теоретичну (методичну, організаційну) підготовку, загальну фізичну підготовку, спеціальну фізичну підготовку, технічну та тактичну підготовки, тощо.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю показників фізичного розвитку студентів, їх знань, умінь і навичок з фізичного виховання, постановку науково-педагогічним працівником проблемних питань та обговоренням їх зі студентами, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.

3.6. Індивідуальне заняття організовується та проводиться з окремими студентами з метою підвищення рівня їх фізичної підготовки та розкриття

індивідуальних здібностей, їх спеціалізація визначається кафедрою теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін.

Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану студента та можуть охоплювати частину, або повний обсяг занять з фізичного виховання, або його спеціалізованих напрямів.

Види індивідуальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, форми та методи поточного та підсумкового контролю, визначаються індивідуальним навчальним планом студента.

3.7. Консультація – вид навчального заняття, при якому студент отримує відповіді від науково-педагогічного працівника на конкретні запитання, або пояснення певних теоретичних (методичних, організаційних) положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною, або проводитись для групи студентів, залежно від того, чи науково-педагогічний працівник консультує студентів з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань.

Обсяг часу, відведений науково-педагогічному працівнику для проведення консультацій, визначається навчальним планом з фізичного виховання.

3.8. Самостійна робота студента є формою оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується робочим навчальним планом з фізичного виховання і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного на фізичне виховання.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою з фізичного виховання, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника .

Самостійна робота студента з фізичного виховання забезпечується системою навчально-методичних засобів: підручником, навчальними та методичними посібниками, конспектом лекцій, тощо.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів з фізичного виховання повинні передбачати можливість проведення самоконтролю показників фізичного розвитку з боку студента.

Навчальний матеріал з фізичного виховання, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

4. Організація секцій з фізичного виховання

4.1. До секції з фізичного виховання кафедра теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін розподіляє студентів, які виявили бажання вдосконалювати свою спортивну майстерність у видах спорту цієї секції.

До секції з фізичного виховання зараховуються студенти, віднесені за станом здоров'я до основної медичної групи, які за результатами контрольного тестування мають позитивні показники функціональної та фізичної підготовленості та, як правило, показники виконання спортивної кваліфікації в обраному виді спорту.

4.2. Навчальні групи певної секції з фізичного виховання комплектуються за спеціалізаціями з видів спорту, визначеними в навчальній програмі з фізичного виховання та кваліфікаційними вимогами.

Заняття із студентами секції з фізичного виховання проводяться за розкладом навчальних занять зазначеної секції, після обов'язкових навчальних занять.

Для навчальних груп секції з ігрових видів спорту кількість студентів відповідно складає: 16-20 осіб, 14-18 осіб, 12-16 осіб.

Обсяг навчальних годин на тиждень для навчальних груп секції фізичного виховання складає – 2 години на тиждень.

4.3. З однієї навчальної секції (навчальної групи) до іншої студенти можуть переводитися, як правило, після закінчення навчального року або семестру.

Проведення секційних занять з фізичного виховання враховується в основних видах навчальної роботи та обліковується відповідно до норм навчальної роботи.

5. Контрольні заходи з фізичного виховання

5.1. Контрольні заходи з фізичного виховання включають поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. Підсумковий контроль проводять відповідно до навчального плану.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2015р. № 1045 «Про затвердження порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України», наказом Міністерства освіти і науки України від 25.05.1998 р. № 188 «Про нормативні документи з фізичного виховання», листа Міністерства освіти і науки України від 25 вересня 2015р. №119-97, щорічно серед усіх студентів університету проводиться оцінювання фізичної підготовленості.

6. Оцінка ефективності процесу фізичного виховання та фізкультурно-оздоровчих компетентностей

6.1. Загальна оцінка ефективності процесу фізичного виховання складається з оцінки організації процесу формування здорового способу життя, фізкультурно-оздоровчих компетентностей і оцінки їх результатів. При оцінці має бути встановлений ступінь їх відповідності основним принципам організації (системність, комплексність, адекватність, тощо). Важливою складовою оцінки ефективності є моніторинг фактичних змін у соціальному середовищі, появи та розвитку соціально-підтримуючих і здоров'язберезувальних технологій у навчально-виховному процесі.

6.2. Моніторинг процесу фізичного виховання передбачає аналіз показників поліпшення здоров'я студентів за такими позиціями:

- 1) поліпшення показників за підсумками диспансеризації;
- 2) збільшення осіб, які беруть активну участь у фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходах університету, міста, області, України;
- 3) зменшення кількості осіб, які курять, вживають алкоголь, допінг та інші речовини;
- 4) збільшення призерів змагань різного рівня із числа студентів;
- 5) збільшення кількості осіб, які беруть участь у культурно-масових та фізкультурно-оздоровчих програмах і заходах університету.

7. Прикінцеві положення

7.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою університету та затвердження наказом ректора.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради університету, затвердженим наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО:

Юрист університету

І.В. Беседіна

Виконавець:

Білогур В.Є.

